

אויסגאבע פון חיזוק
און השקפה פאר
די אידישע שטוב,
אריינצוברענגען
שמחה און שלום
תשע"ב לפ"ק

גליון לחיזוק
וביסוס הבית
היהודי על אדני
השמחה והשלום
גליון ו

בנין ביתך

וואו געפינט זיך דער שליסל פון גליק?

ווען דו אנערקענסט אז די אומשטענדן ביי דיר אין שטוב דארף דרינגענד זיך איבערדרייען, און עס מוז געמאכט ווערן ערנסטע ענדערונגען אין די באציאונגען צווישן דיר און דיין מאן / ווייב. איז די ערשטע פראגע שטענדיג: ווער זאל זיך טוישן?

עס זענען דא אזעלכע וואס נעמען לכתחלה אן דעם צוגאנג פון "וואס קען איך טון צו ענדערן מיין מאן / ווייב". אפגעזען ווער און וואס דער פראבלעם איז, זענען זיי נישט גרייט צו טראכטן אז אפשר דארפן זיי זיך אליין איבערקוקן, זייער איינציגסטע מחשבה איז "ערשט זאל זיך יענער טוישן".

דאס איז סיי פאלש און סיי נישט פראקטיש.

פאלש איז דאס דערפאר ווייל דאס אז עס זאל זיין שלום און אהבה אין שטוב, איז גאר טייער און וויכטיג, און דער אחריות איז אויף ביידע אז עס זאל האבן א קיום, און דערפאר קען מען נישט ווארטן ביז ווילאנג דער אנדערער וועט זיך נעמען צו דעם. ווער עס פאסט אויף צום ערשט אז עס דארף א תיקון - אפילו ווען עס איז זיכער אז דער מצב האט זיך פארקייקלט דורך דעם צווייטנס התנהגות - דארף אנהייבן צו טון וואס איז אין זיינע מעגליכקייטן, און נישט לאזן עס זאלן ווערן אינגאנצן צושטערט ח"ו.

אויסער דעם איז דאס נישט פראקטיש. ווייל טוישן א צווייטן - וואס איז נישט גרייט צו ארבעטן - איז זייער א שווערע זאך, און רוב מאל אומעגליך, און געווענליך איז זייער שווער צו זיין סוקסעספול אויף דעם וועג.

פון די צווייטע זייט קען זיין אז עס איז דא עפעס וואס "דו" דארפט זיך פארבעסערן, עס איז מעגליך אז דאס וואס דיין מאן / ווייב איז אזוי, נעמט זיך פון דייע שטעלע מדות, וואס ער פרובירט נעבעך אראפצושלינגען, און דאס ברענגט ארויס ביי אים א קעגן רעאקציע, וואס טוט דיר וויי. און אז דו וועסט טראכטן אז מעגליך ליגט דער שליסל ביי דיר, וועסטו נישט דארפן ארבעטן אויף יענעם.

דערפאר אין יעדן פאל, סיי אויב עס איז זיכער אז דער שותף וואלט געדארפט מאכן געוויסע פארבעסערונגען, און אוודאי ווען

עס נישט קלאר. הייב צום ערשט אן מיט דיר אליין. טראכט, וואס קען "איך" טון אז אונזער שלום בית זאל כאטש עטוואס בעסער ווערן. צו איז דא עפעס פון מיר וואס איך קען טוישן? אפשר וואלט איך געדארפט טראכטן אנדערש, רעדן אנדערש, אדער טון עפעס אנדערש פון וואס איך בין געוואוינט ביז היינט?

ווען דער ציל איז אז "אונז" זאלן זיין גליקליך, מאכט נישט אויס וויאזוי מען קומט אן צו דעם, אויב דו פארשטייסט - אדער אמווייניגסטנס דו זעסט שוין איין - אז דו קענסט נישט איבערמאכן א צווייטן, פרוביר צו קוקן אויף דיר, און דאס קען בעז"ה שטארק צוברענגען אז דו וועסט זען גוטע ענדערונגען. ווייל וויבאלד מען ברענגט אריין אין די געדאנקען אזא מחשבה, אז "אין הדבר תלוי אלא ב"י" עס ווענדט זיך גארנישט נאר אין מיר, און אפשר גאר בין "איך" דער פראבלעם, אדער אמווייניגסטנס האב איך דעם וועג צום פארבעסערן אביסל דער מצב, און "איך" בין גרייט צו מאכן ביי מיר שינויים, דאס מאכט שוין זען דעם בילד אינגאנצן אנדערש, און מעגליך אז מען וועט תיכף טרעפן דעם וועג ארויס.

יעצט הייב אן פרובירן צו אידענטיפיצירן און טרעף דייע שוואכקייטן, וואס יעדער האט בשפע, און קוק דאס איבער וועלכע שוואכקייט מיינע קען זיין א שטער צום שלום בית, און אויב איך וועל דאס פארבעסערן וועט דאס איבערדרייען דעם מצב לטובה?

אויב דו טרעפט עפעס, און דו ביזט תיכף גרייט גרינג און שנעל צו מאכן א טויש, ביזטו מעגליך נישט אנגעקומען צום ריכטיגן, די ריכטיגע סחורה גייט נישט אזוי שנעל. אבער ווען דו שטויסט זיך אן אין שוועריגקייטן, און עס הייבט דיר אן אויפצוקומען הונדערט תירוצים פארוואס "די" נאטור, אדער געוואוינהייט קען איך נישט - אדער וויל איך נישט - ארבעטן דערויף, האסטו לכאורה געטראפן דעם לאך.

עס שטייט אין די ספרים הקדושים, אז יעדער מענטש איז געקומען אויף די וועלט צו ארבעטן אויף א געוויסע מדה, פון וואו ווייסט א מענטש וואס איז "זיין" מדה וואס ער דארף ברעכן? ווען ער זעט וואס עס קומט אים אן שווער. און אזוי איז אלע מאל ווען מען טרעפט זיך אין א מצב וואס מען זעט אז עס דארף געמאכט ווערן א טויש. אז געווענליך איז דאס ביי די געוואוינהייטן וואס

גליון זה נתנדב לע"נ האשה החשובה והצנועה פרת ניטל ע"ה בת ר' שלמה זצ"ל
צו מנדב זיין א גליון לעילוי נשמת וכדו' כדי לזכות את הרבים רופט: 347-554-1199 אדער שיקט א אימעיל צו binyan@yeshivanet.com

מען וויל נישט אזוי שנעל מוותר זיין דערויף.

יעצט אז דו ווייסט שוין אז לכאורה דארפסטו "דאס" טוישן, הייב אן צו באטראכטן די סיבות וואס שטערן דיר פון דאס טוישן, און פרעג זיך אליין: איז דאס גענוג שטארק און אמת'דיג אז דאס זאל אפהאלטן פון גיין פאראויס זיך צו פארבעסערן?

חנה טראגט זיך ארום מיט א שווער הארץ אויף איר מאן, זי האלט אז ער וואלט געדארפט זיין מער אויפמערקזאם ווען עס קומט ביינאכט צו ארויס העלפן אין ארדענונג ברענגען די הויז, לייגן שלאפן די קינדער, ער זאל צולייגן א האנט, אדער עכ"פ זיך אינטרעסירן אויב מען דארף זיין הילף.

גייענדיג מיט דעם מעטאד פון אריינקוקן אין זיך וואס מען קען פארבעסערן, איז זי גלייך געווארן אויפמערקזאם, אז אמת זי האט טאקע א זאק מיט טענות אויף אים, אבער זי האט אים קיינמאל נישט געבעטן הילף, און אוודאי אים קיינמאל נישט אנגעמערקט אז עס טוט איר וויי.

"אבער ער דארף אליין פארשטיין", פרובירט זי זיך צו פארענטפערן, "ער האט דען נישט קיין אויגן און הארץ צו זען און פארשטיין אז איך ברעך אונטער?"

און ווער זאגט אז ער דארף אליין פארשטיין? זעט אויס אז נישט אלע מענער פארשטייען אליין, און מסתם איז ער פון די וואס דארפן נישט אליין פארשטיין, און אז מען רעדט נישט, ווייסט מען נישט.

"און פארוואס זאג איך אים טאקע נישט?"

א גאנצע ליסט פון פארענטפערונגען.

"איך בין בטבע א פארמאכטע; איך וויל אים נישט שטערן פון זיינע סדרים; ער האט דעמאלסט א שיעור; ער קומט אהיים זייער אויסגעמוטשעט; איך וויל אים נישט אנלייגן מיט שטוב ארבעט ער איז נישט געמאכט דערויף?"

נו אז דו פארשטייסט אים יא אזוי גוט, פארוואס ביזטו ברוגז?

לאמיר פרובירן אפירקראצן עפעס אנדערש.

"איך האב מורא אז ער וועט מיר נישט אויסהערן; איך האב אים שוין יא עפעס מרמז געווען; אפילו ווען ער העלפט שוין יא איז דאס אזוי אומבאלומפערט."

די אונטערשטע שורה איז אז דו האסט אים נאך גארנישט געזאגט. דו ווילסט נישט זאגן ווייל אפשר וועט ער נישט הערן, אפשר וועט זיך דאס נישט אויסארבעטן. שטאקן מיט אייגן פאבריצירטע פאנטאזיעס, און צוליב דעם, ביזטו פארווייטאגט און אנגעבלאזן.

מעגליך אז ווען דו האלטס דא, האסטו שוין געטראפן דעם שורש פון דעם פראבלעם, דו רעדסט נישט צו דיין מאן, ווייל דו רעדסט זיך איין אז ער וועט נישט פארשטיין וואס דו ווילסט פון אים, און אפשר וועט זיך דאס נישט אויסארבעטן אזוי גוט. אויב אזוי שטעל זיך אפ און טראכט א מינוט: יעצט ווען דו ביזט אנגעבלאזן און פארווייטאגט ווייסט ער יא וואס דו ווילסט?

יעצט ארבעט זיך דאס בעסער אויס? אזוי לאנג וואס דו האסט נישט מיט אים אן אפענע שמועס וועגן דעם, קענסטו אים נישט באשולדיגן.

קענסט אויך פרובירן אריינקוקן אין זיך אביסל טיפער און דו וועסט טרעפן די אמת'ע סיבה פארוואס דו ווילסט נישט בשום אופן דאס דורכרעדן מיט דיין מאן.

"איך וויל ווייזן אז איך בין שטארק, און איך דארף נישט אנקומען צו אים, איך וויל ווייזן פאר מיר, פאר מיין מאן, פאר מיינע שכנים און משפחה, אז איך בין א בריי, איך טויג, איך בין געשיקט, איך קען אלעס אליין, און איך דארף נישט צוקומען צו קיינעמס הילף, איך בין נישט אזוי ווי די אומבאפארעטע מאמע'ס וואס ברעכן אונטער. "איך נישט!"

סתם פוסטע גאווה.

נאך יענעם טאג, האט חנה געהאט א אפענע שמועס מיט איר מאן, ער איז געווארן שטארק פארוואונדערט אז זי מוטשעט זיך אזוי שטארק, און בעיקר האט אים וויי געטון אז זי האט נישט גערעדט צו אים "זאג מיר איין ווארט און איך בין דא", זייענדיג שטארק אויסגעמוטשעט איז ער באמת נישט געווען גענוג אויפמערקזאם, אבער א וואונק פון זיין פרוי, וואלט גענוג געווען אים צו מאכן אויפשפרונגען פון פלאץ.

אנשטאט איר מאן זאל זיך דארפן פארענטפערן, האט חנה זיך געטראפן שטארק אנטשולדיגן פאר דעם וואס זי האט נישט געהאט מיט אים א אפענע קאמיוניקאציע, און זיך אומזיסט ארומגעטראגן אזוי לאנג מיט א שווער הארץ אויף אים.

איינמאל זי האט מחליט געווען "זיך" צו טוישן, און טרעפן דעם חסרון אין זיך, איז אלעס געווארן געשטעלט אויפן פלאץ אונטער א מינוט.

און נאכאמאל. מעגליך אז דער פלאנטער אין וואס דו געפינסט זיך איז נישט דיין שולד, דאס האט פאסירט צוליב די נישט פאסיגע התנהגות פון דיין שותף, אבער דיין מחשבה דארף צום ערשט זיין, "וואס קען "איך" טון אז דער מצב זאל זיין אנדערש". מיט אזא געדאנק, און זיין אפען צו מאכן ענדערונגען אין זיך אליין כדי אנצוהאלטן דעם שלום, קען זיך בעז"ה אלעס שטעלן אין פלאץ.

עס לוינט נישט צו ליידין

ווען עס איז דא פאר אייך א וועג ארויס !!
פאר יעוץ און הדרכה אין עניני שלום בית

רופט הרב יצחק לויפער

718-789-1456

שטרענג קאנפידענשל - גוטע פרייזן

בהמלצת הרבנים שליט"א

בחכמה יבנה בית

דעיזן בנושא שלימות הבית, בקשר לפרשת השבוע

ביאור הנפ"מ בין כל מה דעבד רחמנא למב עביד ובין גם זו
למובה

מצא אשה מצא מוב - ככל מצב שהוא

ואתם חשבתם עלי רעה אלקים חשבה למובה.

ובתולדות יעקב יוסף (בפרשתן) פירש החילוק ביניהם באופן זה, דיש
נפקא מינה בין כל מה דעבד רחמנא למב עביד, לגם זו למובה, וכל א'
הוא ענין בפני עצמו, דהא דאמרינן כל מה דעבד רחמנא למב עביד, היינו
לומר שהגם שהוא עתה רעה, מ"מ סופו יהי למובה, וז"ש למ"ב היינו
שיהי' לעתיד טוב, אבל לעת עתה הוא רעה שממנו יצא תכלית טוב,
ומה"ט מברכין על הרעה ברכה מיוחדת, משום שהרעה לחוד, והפועל
יוצא שהוא למובה הוא לחוד.

משא"כ ממעשה דנחום איש גם זו, נלמד ענין אחר, שהכל תלוי במקבל,
שאם מקבל לאותו דבר שאירע לו למובה נעשה לו באמת מובה מיד, וזהו
מה שאמרו חז"ל (מכות כ"ד). בא חבקוק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו
יחי', דהיינו לומר שהי' מאמין באמונה שלימה שזו למובה, וכך נעשה
באמת, ואין זה אצלו גם כלל.

ובזה פי' התולדות, הפסוק (תהלים מ"ז) שויתי ה' לנגדי תמיד כי מימיני
בל אמונ, ששויתי ועשיתי רחמים שם הוי"ה גם מדבר שהוא לנגדי, והוא
מצד שמאל, עשיתי ממנו מובה כאילו הוא מימין, וז"ש כי מימיני בל
אמונ, שקיבל הכל למובה ואו נעשה באמת מובה, וז"ש לכך שמח לבי
גם בדבר שמאל עיי"ש עוד.

גם זו למובה היינו, שאי אפשר להוציא המוב רק באופן זה

וביתר ביאור, מצינו בס' אמרי פנחס (נספחים דף תל"ז) בשם הרה"ק ר'
רפאל מבכרשיד ז"ע, וז"ל. "גם זו למובה" - נאר אזוי איז גוט, ר"ל שהשי"ת
יודע שטובת האדם היא דוקא באופן זה שמתנהג עמו, ובאופן אחר לא
היתה לו מובה בשום ענין, והיה מבאר בענין נחום איש גמזו, שאם היה
מוליך האבנים טובות ומרגליות אל הקיסר לא היה פועל בקשתו עכ"ל.

ודבריו עולים בקנה אחת כפתור ופרח, עם מש"כ התולדות יעקב יוסף,
דמשמעות גם זו למובה היינו שמה שאירע עתה זהו למובה, ולא שיצא
ממנו תכלית מובה, דוגמת העובדא דנחום איש גמזו, דמזה גופא שהחליפו
לו התיבה עם עפר יצא הישועה, ובלא"ה לא היה פועל כלום אצל הקיסר.

*

גם אשה שנראה שהוא "לא מובה" אפשר להמתיקה ע"י אמונת
גם זו למובה

ודאתאן מזה אפשר לפרש הפסוק לא מוב היות האדם לבדו אעשה לו
עזר כנגדו, וידויק למה נקט הכ' בל' שלילי לא מוב היות האדם לבדו,
והו"ל למימר מוב שיהיה לו עזר כנגדו, גם צ"ב מה שדקדקו חז"ל דעזר
כנגדו הוא סתירה מיני' ובי'.

אבל לפי זה א"ש, דהנה צריך האדם לידע כי זוגו נגזר לו משמים,

יש לדקדק וכי לא ידעו השבטים שתכלית המכירה הי' למובה, הלא
ראו עין בעין הפועל יוצא מכל מעשה מכירת יוסף, אך שהיה בזה להחיות
עם רב.

עוד יש לדקדק, שאם היה כוונת יוסף לדבר על לבם ולהרגיעם, למה
דיבר עמהם יוסף בצורה כזאת שהתבטא לפניהם "ואתם חשבתם עלי
רעה" הלא במח ציער אותם בשמעם מפיו שעדיין מחזיק בדעתו שהם עשו
לו רעה, מפי הו"ל להשיב להם רק שאלקים חשבה למובה ותו לא מירי.

ב' מעשיות בחז"ל להאמין שהכל הוא למובה

ונקדים מה שאמרו חז"ל (ברכות ס:) אמר רב הונא אמר רב משום רבי
מאיר וכן תנא משמיה דר' עקיבא לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד
רחמנא למב עביד, כי הא דרבי עקיבא דהוה קאזיל באורחא מטא לההיא
מתא בעא אושפיזא לא יהבי ליה, אמר כל דעביד רחמנא למב, אזל ובת
בדברא והוה בהדיה תרנגולא וחמרא ושרגא, אתא זיקא כבייה לשרגא,
אתא שונרא אכליה לתרנגולא, אתא אריה אכליה לחמרא, אמר כל דעביד
רחמנא למב, ביה בליליא אתא גייסא שבייה למתא, אמר להו לאו אמרי
לכו כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא הכל למובה ע"כ.

והנה במס' תענית (כ"א.) איתא עובדא כעין זה גבי נחום איש גם זו,
והכי תנינן התם. ואמאי קרו ליה נחום איש גם זו דכל מילתא דהוה סלקא
ליה אמר גם זו למובה, זימנא חדא בעו לשדורי ישראל דורון לבי קיסר,
אמרו מאן ייזיל ייזיל נחום איש גם זו דמלומד בניסין הוא, שדרו בידיה
מלא סיפמא דאבנים טובות ומרגליות, אזל בת בההוא דירה, בליליא קמו
הנך דיוראי ושקלינהו לסיפמיה ומלונהו עפרא, (למחר כי חזנהו אמר גם זו
למובה) כי מטא התם [שרינהו לסיפמא חזנהו דמלו עפרא] בעא מלכא
למקטלינהו לכולהו אמר קא מחייכו כי יהודאי [אמר גם זו למובה], אתא
אליהו אדמי ליה כחד מינייהו, א"ל דלמא הא עפרא מעפרא דאברהם
אבוהון הוא, דכי הוה שדי עפרא הוה סיפיה גילי הוה גירי דכתיב יתן כעפר
חרבו כקש נדף קשתו, הויא חדא מדינתא דלא מצו למיכבשה, בדקו
מיניה וכבשוה, עיילו לבי גנויה ומלוהו לסיפמיה אבנים טובות ומרגליות,
ושדרוהו ביקרא רבה, כי אתו ביתו בההוא דיורא אמרו ליה מאי איתית
בהדך דעבדי לך יקרא כולי האי, אמר להו מאי דשקלי מהכא אממי
להתם, סתרו לדירייהו ואממינהו לבי מלכא, אמרו ליה האי עפרא דאייתי
הכא מדיין הוא, בדקוה ולא אשכחוה וקמלינהו להנך דיוראי ע"כ.

והק' המהרש"א למה לא מייתי הכא גם העובדא דנחום איש גם זו, ותי'
המהרש"א ע"פ דרכו עיי"ש.

והשי"ת יודע ומבין היאך להביא כל דבר במשקל השווה, ובמאזני צדק, ומחבר בין איש לאשתו בזווג נאה שיעלה יפה, אומר לדבק טוב, ומצרף איש ואשה מסוף העולם ועד סופו בתכונת הנפש שונים זה מזה, במבעיות מנוגדים מהיפך להיפך, לתכלית זו שכ"א ישלים את השני, ומה שחסר זה ישלים זה, וכן הוא המדה, כי האדם הוא פלג גופא ולולא עזרתו בצד לא הי' יכול להשלים את הבריאה במדותיו החסרים והלקויים, אבל בצירוף שניהם יצא דבר השלם.

אבל לפעמים מוצא האדם חסרון באשתו, בכחי' ומוצא אני מר וגו', ולכה"פ הוא מרגיש כך, וחושב לנפשו שנפל כפח זיקשים, ואינו מוצא ענין בה, ובדעתו שכאלו שגנה יצאה מלפני השליש ח"ו, ואינה ראויה והגונה אליו, ומדמה בדעתו שנמנע ממנו חיי נחת ועונג, לקיים מה שנאמר (קהלת מ' ט') ראה חיים עם אשה אשר אהבת, ואינו מוצא מקום נוחם.

על זאת ידע ויבין האיש הנלכב, שיש שני דרגות בזה, א' הבחינה של כל מה דעבד רחמנא למב עבד, שיקבע בדעתו היטב, כי סוף סוף בודאי שזה למזבתו הנצחית, ואין הקב"ה בא במרוניא עם בריותיו, ויחזק עצמו להיות סובל ועניו, וותרן, ובוזה ימצא מקום מנוחה לעצמו להרגיש שמח בחלקו אשר נתן לו השי"ת, ולחיות אתה באהבה ואחזה שלום ורעות כפי האפשרות, כי הוא מכיר ויודע שאל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא, וממנו לא תצא הרעות, וממנו תוצאות חיים.

אולם דרגא גבוה מזו הוא הכחי' של גם זו למזבה, לחפש ולבדוק הדק היטב, מה מעם ניתן לו מן השמים אשה כזאת שיש לה [לפי דעתו] חסרונות כאלו, ובבדיקה וחיפוש היטב יכול לפעמים להבחין מקור מוצא המוב שיש בה, וימצא עונג לנפשו בהמתקת הדין בשרשן. ובדרך כלל, כשהמדובר הוא רק בתכונת הנפש שונים לגמרי, יכולים בקל להבחין ולהבחין המיווג הנפלא שהמציא הקב"ה אשה לאיש באופן זה, אבל גם כשנמצא בה תכונות קשות, אחרי האמונה הנפלא שגם זהו בעצם מזכה גדולה, הרי זה פעולה נשגבה להמתיקה, ונתהפך הכל למזבה, ומוזה גופי' נעשה לו חסדים גלויים, ע"י האמונה שיש לו פעולת המשכה נשגבה כמ"ש בספה"ק, ואדרבה הוא מוצא אח"כ שזה גופא היה לו למזבה גדולה.

ובזה ית' הפסוק לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו, ודקדקנו למה נקט בל' שלילי, ויש לרמוז הכוונה שגם עם אדם שהוא בעצם "לא טוב" אפשר שיהי' לעזר, ור"ל שלא רק כשנושאים אשה כזו שנראה מקופיא שהוא אשה מזכה ממנה נעשית לו עזר, אלא גם כשא' מהם נראה כמי שהוא בכחי' לא טוב, אפ"ה מזה גופא נעשה לו עזר.

וזהו הכוונה, עזר כנגדו, עפמ"ש בתולדות יעקב יוסף הנ"ל לפרש שויתי ה' לנגדי תמיד כי מימיני בל' אמומי, ששויתי ועשיתי רחמים שם הוי"ה גם מדבר שהוא לנגדי, והוא מצד שמאל, עשיתי ממנו מזכה כאלו הוא מימין ע"כ, וה"נ אעשה לו עזר כנגדו, שיעשה האדם עזר, מדבר שהוא כנגדו, באופן שיאמין שגם זו מזכה הוא.

הדרך הראוי להתנהג בביתו כשנמצא במצוקה

ומענין לענין באותו ענין ראוי להעתיק כאן דיבורים קדושים מהרה"ק ר' רפאל מבערשיד זי"ע (הובא באמרי פנחס שם) וז"ל והנה בכל הדברים העוברים עליך צריך שתשמח שהכל למזבתך בתכליתך, או לכפרת עון או

לאיזה אופן שיוודע השי"ת, ואפילו אם יש לך צער מאיזה אדם או מאשתך או מבני ביתך, או רחמנות שנכנס בלבך עליהם, יש לך להאמין שזה גופא השגחת השי"ת למזבתך.

אך נראה לי שצריך להזמין את עצמו לשלשה דברים, כמו שכ' גבי יעקב אבינו, לדורון לתפלה ולמלחמה. לתפלה, להתפלל לפני השי"ת שתוכל למלואת חסרוניך ולהשלימם עמך, ולהסיר מהם כל עצב ויגון, ולהכניס בלבם אמונה ובטחון ושמחה למען כבודו יתברך. ולדורון, אם אפשר לפייסם במעשה, ועכ"פ בדיבור מענה רך משיב חמה, וגם זה יהי' בכלל התפלה מגודל העצה שיעצך בענין זה איך ומה לעשות, ולא להקפיד ולכעוס עליהם אפילו בלב, כי הרחמנות הוא גדול מאד עליהם, שהם תלויים כך ואתה תלוי כמו שאמר והיה העולם, ועונותיך המו אלה שנתקפתה פרנסתך, וכד מישלם שערי מכדא נקיש ואתי תיגרא בכיתא (ב"מ נ"ט). ואף שאתה מאמין שחסרון הפרנסה למזבתך, א"כ גם דבריהם הם למזבתך כי ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו, ומכ"ש בני ביתו, ועוד מה הם חייבים שאין להם דעת זה להאמין בזה כמוד, וגם זה מחסרוניך, כי אם היה לך מוח גדול היית מכניס גם בהם דעת זה להאמין באמונה שלימה עכ"ל.

*

יוסף הצדיק היה מאמין בכחי' הנעלה של גם זו למזבה

ובזה נהדר אנפין לפרש הפסוק ואתם חשבתם עלי לרעה אלקים חשבה למזבה, דהנה השבטים ידעו והכירו לנכון, שיצא מהמכירה תכלית מזכה, אמנם חשבו שעדיין הם צריכים לפייס את יוסף על כל העינויים שעבר כל השנים, ואע"ג שיצא מזה מזכה עכ"ז הרעו ליוסף כמה שמכרוהו וצריכים לפייסו, ועל זה שפיר השיב להם יוסף, ואתם חשבתם עלי רעה, כלומר אתם חושבים שיש לכם לפייס אותי, כיון שבאמת המכירה גופא היתה רעה אצלי, רק שאח"כ יצא מזכה מזה, אבל לא כן הדבר, כי אלקים חשבה למזבה, ר"ל שהמכירה וכל מה שאירע לי אח"כ, היה נחשב אצלי למזכה ממש.

ובזה מיושב היטב הדיוקים, שלא היה מעולם כוונת יוסף לצערם ולהודיעם שהם חשבו עליו לרעה, ומה שאמר שאתם חשבתם עלי לרעה, השיב להם כשימתם שבאו לפייסו בגלל שחושבים שהמכירה היה לו לרעה, ע"ז אמר להם שאין הדבר כמו שאתם חושבים שהמכירה היה לי לרעה, אלא שזה גופא נחשב לי למזכה.

ופשוט הדבר שגם השבטים היו בבחינה זו, וכשלעצמם האמינו והכירו גם הם בכחי' של גם זו למזבה, אולם כאשר הצריכו לפייס את יוסף, לא השתמשו בזה, אדרבה הכניעו עצמם לפניו כדי לפייסו על אשר גרמו לו צרות יגון ואנחה זה י"ג שנים, ולנכון השיב אותם יוסף, כי אינו מרגיש כנפשו שום מינא ושנאה, כי אלקים חשבה למזבה כנ"ל, וזה גופא היה המזכה. (ועי' מש"כ על פסוק זה באמרי אמת מהרה"ק ר' לייבל אייגער מלובלין זי"ע - תרמ"א לס"ג).

בעריכת הרב יצחק לויפער
פאר שאלות און הערות אדער צו באקומען דעם גליון
binyan@yeshivanet.com